

Alma-, körte-, kajsz- és őszibarack-ültetvények adatai, 2012 (végleges adatok)

Tartalom

Összefoglaló	1
Az almaültetvények főbb jellemzői	1
A körteültetvények főbb jellemzői	2
A kajszültetvények főbb jellemzői	2
Az őszibarack-ültetvények főbb jellemzői	3

Összefoglaló

A 2001. évi teljes körű – valamennyi gyümölcsfajra és az ország minden településére kiterjedő – felmérést követően 2007-ben és 2012-ben az EU-irányelvnek megfelelően négy gyümölcsfaj (alma, körte, kajsz és őszibarack) ültetvényeinek összeírását hajtotta végre a KSH. A cél azon természeti jellemzők felmérése volt, amelyek megfelelő információt szolgáltatnak az áruterelő területek gazdasági potenciáljáról. A 2012. évi összeírás a korábbi gyümölcsös-ültetvény-összeírások adataira és a megelőző öt év ültetvénytelepítési információira épülő reprezentatív megfigyelés keretében valósult meg az ország minden megyéjében.

A KSH az alma-, körte-, kajsz- és őszibarack-ültetvények előzetes adatairól az alábbi kiadványt publikálta: <http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/stattukor/almault12.pdf>

Az előzetes adatokat tartalmazó internetes kiadvány a négy gyümölcsfaj területnagyságát, az ültetvények kor szerinti összetételét, az állományűrűséget és az adott fajon belüli fontosabb fajtákat veszi górcső alá.

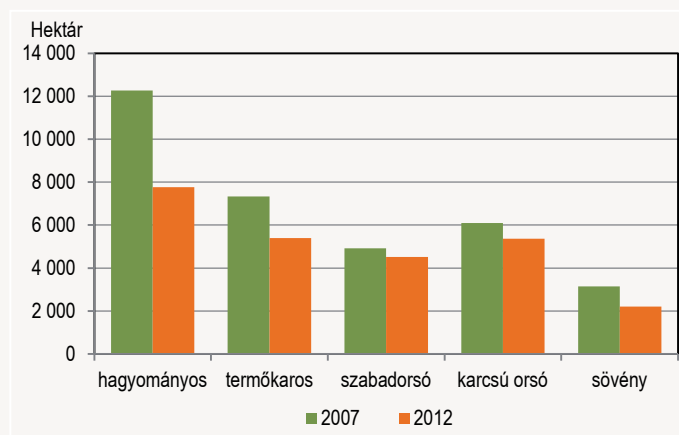
A jelenlegi kiadvány a 4 gyümölcsfaj művelésmódját, öntözésmódját és kondícióját elemzi. Továbbá a [Táblázatok](#) linkre kattintva a végleges adatok találhatóak.

Az almaültetvények főbb jellemzői

Az összes almaültetvény-terület csökkenése a hagyományos **művelésmód** jelentőségének visszaesését eredményezte: amíg 2007-ben a terület 36 százalékán, addig 2012-ben már csak a terület 31 százalékán alkalmaztak hagyományos művelésmódot. Ezzel együtt az intenzívebb művelésmódok közül a szabadorsó és a karcsú orsó ültetvények területi részaránya növekedett 2007 óta (szabadorsó 15 százalékról 18 százalékra, karcsú orsó 18 százalékról 21 százalékra). A Nyugat-Dunántúlon kiemelkedően magas arányú (72 százalék) a karcsú orsó művelésmódú ültetvények területe. A termőkaros művelésmódú ültetvények az Észak-Alföldön a legjelentősebbek, arányuk csaknem 26 százalék.

1. ábra

A jelentős művelésmódok által elfoglalt almaültetvény-terület nagyságának alakulása 2007-ben és 2012-ben

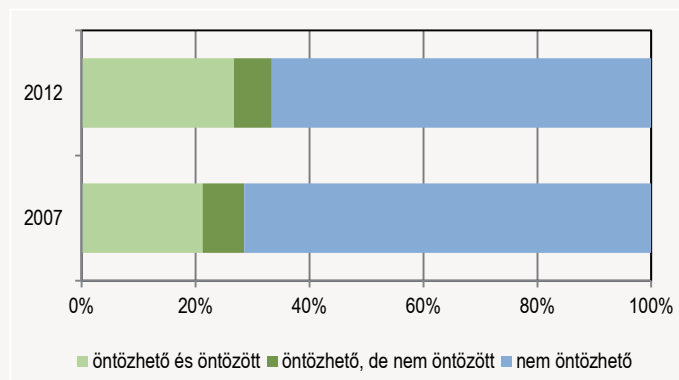

2007 óta 29 százalékról 33 százalékra növekedett az öntözésre berendezett ültetvények területe. Az összes öntözetlen terület több mint fele Észak-Alföldön található. 2012-ben Közép-Magyarországon kiemelkedett az öntözött területek aránya, amely a régió teljes almaültetvény területén belül 64 százalékot tett ki. Ugyanakkor Dél-Dunántúlon a legnagyobb az öntözetlen terület aránya, 83 százalék. Az országban az öntözhetőből ténylegesen öntözött területek aránya 74 százalékról 80 százalékra emelkedett.

Az öntözésmódok megoszlását országos szinten vizsgálva minimális a változás az elmúlt öt év alatt. A régiókon belül viszont említendő technológiváltás történt a Dél-Dunántúlon, ahol az egyéb öntözésmódokat felváltotta a mikroszórófejes öntözés. Ez utóbbi területi aránya a régió öntözésre berendezett ültetvényein a 2007-ben felmért 19 százalékról 44 százalékra növekedett.

2. ábra

Az almaültetvények területének öntözhetőség szerinti megoszlása, 2007, 2012

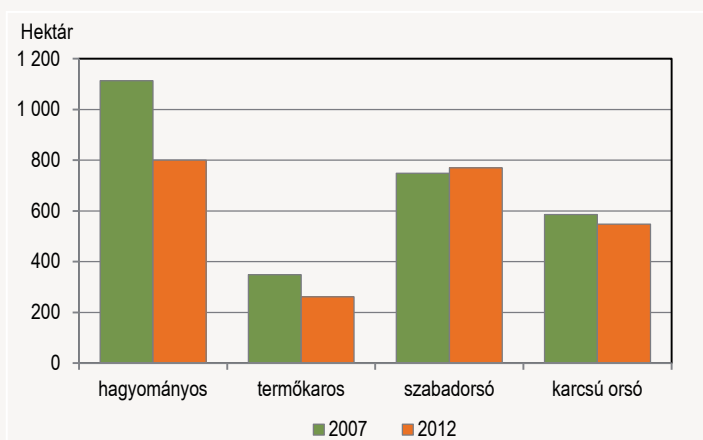
2012-ben az almaültetvények **kondícióját** jellemzi, hogy a jó állapotú területek 60 százalékról 65 százalékra növekedtek 2007-hez viszonyítva. Arányuk Közép-Dunántúlon a legnagyobb, meghaladja a 80 százalékot. Gyenge kondíciójú ültetvények a legnagyobb területen Dél-Alföldön találhatók, ahol az ültetvényterület több mint 12 százalékát ez jellemzi.

A körteültetvények főbb jellemzői

A **művelésmódok** területarányos megoszlásában a 2007-ben megfigyelthez képest kismértékű elmozdulás történt a szabadorsó (27 százalékról 32 százalékra változott) és a karcsú orsó (21 százalékról 23 százalékra változott) javára, ami a hagyományos művelésmód csökkenésével járt együtt (40 százalék helyett 33 százalék). Nyugat-Dunántúlon a szabadorsó művelésmód 57 százalékos, Dél-Alföldön pedig a hagyományos művelésmód 74 százalékos aránnyal kimagaslott a többi művelésmód közül.

3. ábra

A jelentős művelésmódok által elfoglalt körteültetvény-terület nagyságának alakulása 2007-ben és 2012-ben

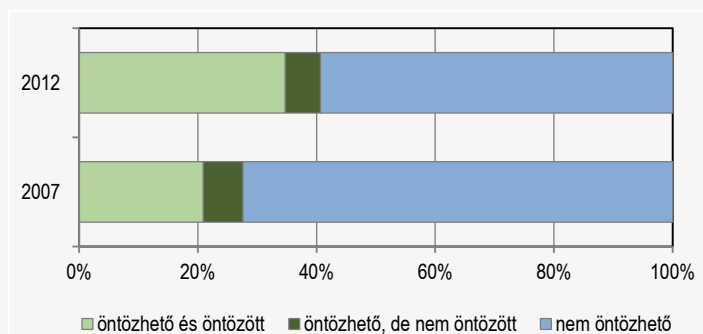

A körteültetvények **öntözhetőségében** komoly változás mutatható ki a 2007. évihez képest. Az öntözésre berendezett ültetvények területi részaránya 28 százalékról 41 százalékra növekedett. Az öntözhető terület több mint 85 százalékát ténylegesen öntözik is. 2012-ben az ország öntözhető körteültetvény-területének több mint 30 százaléka Észak-Magyarországon található, de Dél-Dunántúlon mutatta a legmagasabb területi arányt 61 százalékkal. Azonban – az almaültetvényekhez hasonlóan – a nem öntözött ültetvények még mindig nagy területeket foglalnak el, annak ellenére, hogy területi részarányuk országosan közel 73 százalékról 59 százalékra esett vissza az elmúlt 5 év során.

A körte esetében minden más **öntözésmód** kismértékben visszaszorult – 2007-hez képest – a csepegtető öntözésmód javára, ami a korábbi 65 százalék helyett az öntözött területek 73 százalékán található 2012-ben. Kiemelkedően jelentős Észak- és Közép-Magyarországon, ahol az öntözésre berendezett területek több mint 90 százalékán ezt a technológiát alkalmazták 2012-ben. A Közép-Dunántúlon pedig a mikroszórófejes eljárás volt túlsúlyban, 64 százalékos területi aránnyal.

4. ábra

A körteültetvények területének öntözhetőség szerinti megoszlása, 2007, 2012

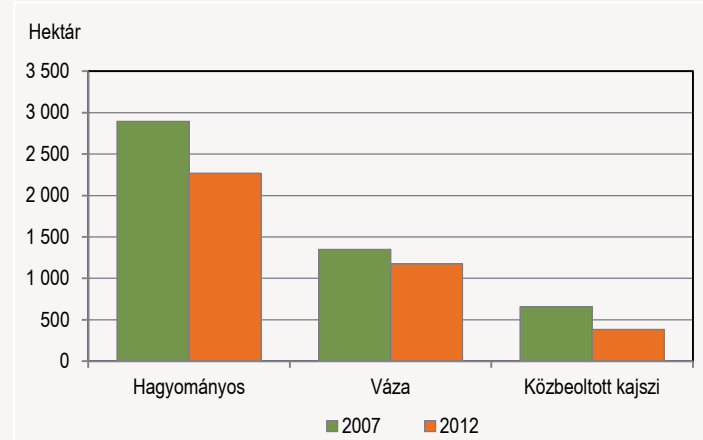
A körteültetvények **kondíciója** közel azonos képet mutatott, mint 2007-ben. A jó kondíciójú ültetvények 2012-ben is közel 60 százalékot képviseltek. A régiókon belüli arány szempontjából Közép-Magyarország és Dél-Dunántúl kiemelkedő helyen állt; a jó kondíciójú ültetvények területi aránya e régiókban 80 százalék volt.

A kajsziültetvények főbb jellemzői

A kajszi **művelésmódok** tekintetében országosan nem történt a területi arányokban nagy változás. A régiókon belül Dél-Dunántúlon és Dél-Alföldön 77, illetve 67 százalék területi részarányal továbbra is a hagyományos művelésmódú ültetvények a meghatározóak. Nyugat-Dunántúlon ez jelentősen visszaszorult, a korábbi 83 százalékról 57 százalékra, míg a váza művelésmód aránya a 2007-ben kimutatott 16 százalékról 2012-ben 43 százalékra növekedett. A váza művelésmód Közép-Dunántúlon a legnagyobb területi arányú (66 százalék).

5. ábra

A jelentős művelésmódok által elfoglalt kajsziültetvény-terület nagyságának alakulása 2007-ben és 2012-ben

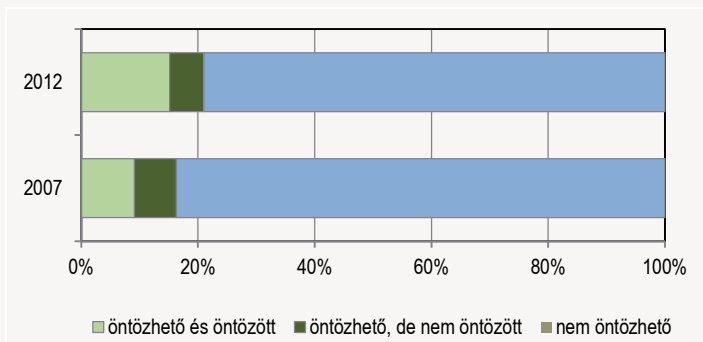
2007 óta 16 százalékról 21 százalékra növekedett az öntözésre berendezett kajsziültetvények területe, melynek 72 százalékát ténylegesen öntözték 2012-ben, ami jelentős növekedés a 2007-ben kimutatott 56 százalékhöz képest.

Az öntözöttség Észak-Alföldön a legjelentősebb, ahol a teljes kajsziültetvény területének közel 26 százalékát ténylegesen öntözték. Az öntözetlen ültetvényterületek részesedése Dél-Dunántúlon a legmagasabb, 84 százalék.

Az **öntözésmódok** közül a korábbihoz képest még nagyobb jelentőségűvé vált a csepegtető technológia, az ország öntözhető kajsziültetvény területének 70 százalékán 2012-ben ezt használták, 2007-ben 56 százalék volt ez az érték.

6. ábra

A kajsziültetvények területének öntözhetőség szerinti megoszlása, 2007, 2012

A kajsziültetvények **kondícióját** vizsgálva 2012-ben a jó kondíciójú területek képviselik a legmagasabb területi arányt (49 százalék) annak ellenére, hogy az elmúlt 5 év során e területek csökkenése közel 30 százalékos. A jó kon-

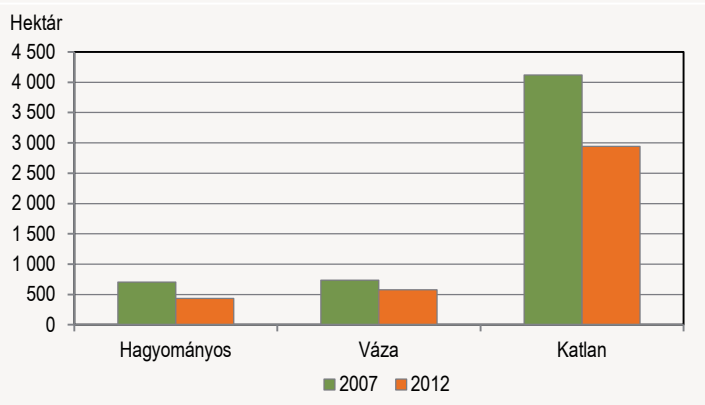
díciójú ültetvényterületekből Közép- és Nyugat-Dunántúlon belül a legmagasabb az arány; mindkét régióban megközelíti a 84 százalékot. A gyenge kondíciójú ültetvények területi aránya Észak-Magyarországon mutatta a legmagasabb értéket (25 százalék), míg Közép-Dunántúlon mindössze 1 százalékot képviselt.

Az őszibarack-ültetvények főbb jellemzői

Az őszibarack-ültetvények művelésmódjának területi megoszlásában sem országosan, sem a régiókon belül nem történt nagyobb változás. Továbbra is a katlan művelésmód a legáltalánosabban használt technológia, a területek 74 százalékán ez található.

7. ábra

A jelentős művelésmódok által elfoglalt őszibarackültetvény-terület nagyságának alakulása 2007-ben és 2012-ben

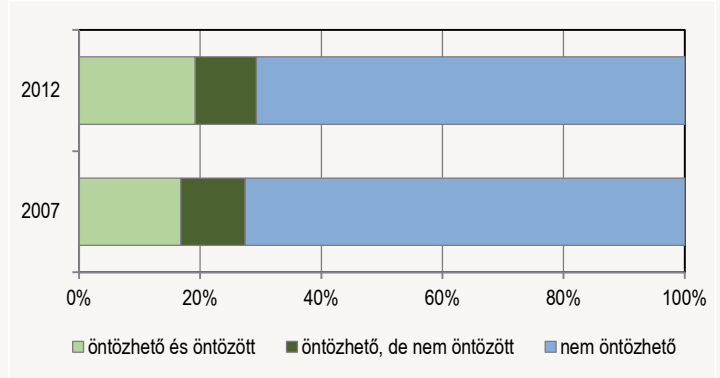
Az őszibarackkal telepített ültetvényeken az öntözésre berendezett terület aránya majdnem azonos, mint 5 évvel korábban (28-ról 29 százalékra

növekedett). Az öntözhető területen belül a ténylegesen öntözött ültetvények aránya 2012-ben 66 százalék a korábbi 61 százalékkal szemben. Nyugat-Dunántúlon a legmagasabb a ténylegesen öntözött területek aránya a régió összes őszibarack-ültetvény területén belül, ott meghaladta az 50 százalékot.

Az őszibarack esetében az öntözési módok közül a csepegtető öntözési mód használata az elmúlt 5 év során még jelentősebbé vált; országosan a területi aránya az öntözésre berendezett területeken 31 százalékról 41 százalékra nőtt. Ugyancsak megnövekedett a mikroszórófejes öntözési módszerrel öntözött terület nagysága, 2007 óta 8 százalékról 18 százalékra emelkedett a területi részaránya.

8. ábra

Az őszibarack-ültetvények területének öntözhetőség szerinti megoszlása, 2007, 2012

A 2007-ben megfigyelthez hasonlóan az őszibarack-ültetvények területének közel 50 százaléka jó **kondíciójú**. Az ilyen területek aránya Közép-Dunántúlon a legnagyobb, több mint 60 százalék.

További információk, adatok (linkek):

[Módszertan](#)

[Táblázatok](#)

Elérhetőségek:

kommunikacio@ksh.hu

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu